

L'ESTEVET

SETMANARI NACIONALISTA POPULAR

Any I

Barcelona, 7 de Octubre de 1921

Núm. 7

Patria i... butxaca

Sempre que es parla del plet de Catalunya acostumen barrejar els interessos materials i les reivindicacions espirituals de nostra Pàtria, i en tal forma es confonen i barregen que convé pensar-hi un xic en l'eterna contradicció dels catalans—senyors Esteves en sa majoria—que senten de tard en tard la fiblada del seu patriotisme que els porta a les més grans indignacions contra l'Estat opressor, fins a sentir-ne odi; i que als cinc minuts s'han d'apaigavar, perquè per la porta del magatzem entra el comprador andalús o madrileny i s'ha de parlar del Gallo o d'En Belmonte, perquè... *todos somos españoles*.

Cal parlar clar i destriar les coses. Els interessos materials dels catalans i les reivindicacions patriòtiques poden coincidir mantes vegades, més és evident que altres voltes estaran en contradicció. En aquests casos quins deuen sacrificar-se? Lògicament direu tots que els interessos materials, més en la vida diària els catalans estem materialitzats i optem... per la butxaca.

Els catalans a Bèlgica, hauriem deixat passar als alemanys; a Irlanda, demanariem protecció aranzelària i un port franc; a Polònia, hauriem donat ministres pel Tsar, pel Kaiser i per l'emperador de Viena... hauriem *intervengut*, en una paraula.

Aquesta és la veritat... una onada de materialisme ha cobert tota la nostra terra.

El sindicalisme mateix ha fracassat perquè no havia fet vibrar a les masses per un ideal. Les havia afalagades amb avençats materials per una banda i organitzades amb la cocció per una altra... més amb una coacció mantinguda, no per uns homes d'ideal, sinó per uns homes que mataven... icobraven per a matar.

Mentre no hi hagi, no ja una majoria, sinó una minoria prou forta de patriotes que s'imposi per la seva abnegació i pels seus heroismes a tots els altres catalans... que estiguin disposats a sacrificar la seva comoditat i benestar personal per la causa de la Pàtria... i a donar la vida quan sigui necessari..., és precis que no ens fem il·lusions, les reivindicacions patriòtiques no passaran d'un tòpic, que, al fer vibrar al poble entusiasta, ha servit per a enlairar uns quants; més, que al ésser propugnades com un tòpic serveixen sols per a insensibilitzar al poble i desenganyar-lo.

Un dia, un oportunista, deia que sortosament pels catalans, Catalunya no ha estat mai terra d'herois... volent indicar que si el patriotisme català hagués estat heroic, Catalunya hauria sostingut guerres que no ha sostingut, hauria passat fams que no ha passat, no tindria les fàbriques que té, ni el comerç, ni la terra conreuada... ni làmines a la calaixera, ni comptes corrents al Banc de... Espanya.

En una paraula, trobava que vendre's el dret de primogenit per un plat de lleties era cosa natural i pròpia del caràcter català... i aquell oportunista tenia raó; en lo que no en tenia, era en dir-se nacionalista i explotar l'ideologia nacionalista per fins polítics, i molt menys afirmar que el problema de Catalunya no era un problema de bon o de mal govern, sinó de *govern propi*.

Els catalans tenim de triar, sempre que estiguem en contradicció, entre sacrificar el benestar material al ideal patriòtic, o ofegar l'ideal patriòtic per els interessos econòmics i materials.

Els intervencionistes sacrifiquen l'ideal; els "Esteves" volen abans que tot la llibertat de la Pàtria encara que es fassi una digestió dolenta... i s'ensorri alguna fàbrica... encara que la carn mateixa de la Pàtria en pateixi.

Esperit i matèria!... L'eterna lluita; més tractant-se de qüestions de Pàtria l'elecció no és dubtosa dignu lo que vulguin els oportunistes, els sibirites refinats, els financers, els homes de negocis, els yatehmans... els del *Fomento del Tra-*

bajo Nacional, els que han robat al Banc de Barcelona i els que tracten d'arruinar-lo.

Quan sobre les runes d'Irlanda obtinguin la seva llibertat els irlandesos, veurem com algun nacionalista català els censurarà llur heroisme... que haurà estat causa de tanta destrucció... Però nosaltres creiem que si en la lluita per a la seva llibertat arribés fins a desaparèixer Irlanda, el seu exemple fóra potser l'aportació més excelsa que l'humanitat podria rebre d'aquell poble, ja que de conformitat amb l'esclavitud i fins de desitjos de no sortir-ne n'han donat prou exemples altres pobles.

Per la llibertat de nostra Pàtria els catalans tenim que estar disposats a sacrificar-nos, no sols nosaltres, sinó fins sacrificar a la mateixa Pàtria

**Els nacionalistes radicals;
els partidaris de l'estridència;
els enemics del "moment d'efusió";
els que voleu Catalunya lliure;
els aimants de la llibertat dels pobles;
els que odieu el centralisme;
els que heu sigut perseguits;
els que us indignen les aventures bèl·liques;
els que heu estat atropellats;
els que vos és indiferent l'Espanya gran;
els CATALANS**

Propaguen L'ESTEVET

Del caliu que mai es refreda

He preguntat al moço del despatx si jo era un senyor Esteve o un Estevet, i s'ha quedat badant com una badoquera badada; ho pregunto a l'encarregat de la correspondència, i m'ha correspost amb uns tres quarts de rialla d'aquelles que un es queda amb el dubte de si volen dir "ai! que esteu de broma", o bé "no'm feu riure que d'allò"; repeteixo la pregunta a la portera, que es passa el dia llegint "La Mujer Maldita" i apallissant al tanooca del seu marit, i m'ha dat una llissó d'oportunisme: "a vosté tot li està bé", m'ha dit.

Considerando, doncs, etc., etc., resulta que, en bona doctrina deucrista—consagradament futurista—, jo soc Estevet, ting de ser-ho mal me martin i ho seré fins al dia del judici, si ting una mica de judici. I consti que dic una mica, perquè tenir-lo complert, ja és ésser a dos travessos de dit del veritable fundador de "La Puntual", de bona memoria.

Resulta, doncs, que es poden haver llegit els devants de "La Puntual", quan no havia de llarg, que és quan anava amb la seva ortografia de l'època secundària; devantals en els quals s'hi trobava barrejat un remei per fer durar més els paües,

¡CÓMO CAMBIAN LOS TIEMPOS!

—«Agur», don Francisco, ilustre «lea der» del nacionalismo catalán. ¿No me reconoce usted? Soy el vasco, su antiguo amigo...

—Calla, «ninchi», «Menda» es ahora el «señor Paco», recaudador de la Plaza de la «Cebá».

(Extret de «Euzkadi», de Bilbao, del 25 setembre 1921)

Val 10 céntims

la espifiada d'en Santocildes, una crítica del plà de En Villaverde i les vintidugues maneres que hi hauria de fer conills de la majoria amb pastenagues, en competència amb els conills de debò i amb el pastenagues més pastenagues; es pot haver vist com l'Aldavert feia ballar la morratxa i arruixava als galifardeus del Polavieja i altres miloca-sangoneres, amb aquelles benediccions que feien coure els ulls, que perxò li deien seba i que es pot haver xiulat la bandera espanyola en las bullan-gues de la Universitat del Dr. Robert; que es pot haver fet broma amb en Milà i Pi al Liceu, amb la covardia dels veritables senyors Esteves del "tancament de caixes" que no's van arribar a tancar, amb en Socias, amb en Lerroux, amb en Fuentes—gobernador—comedian, no'l comediant només—. Resulta que's pot haver protestat de la "Soli", del republicanisme del "Barco", del monarquisme den Prat de la Riba i del "votau en blanc!" de l'Unió; i haver passat unes dotzenes d'anys i estar carregat d'experiència, com diu la gent, i tenir un cor tan jove i un esperit tan sencer com quan feiem collecció de trossos d'indumentaria pispada a la "poli", en certes curses que finien acabant els cabals de "La Reixa".

Vui dir que's anys no pesen als que varem mamar la primera llet de quan no's jugava a capeletes i ni a casaques de ministre; i que, els diaris que semblen de la flamarada nacionalista, per poc que ho siguin, revifien la nostra ànima i fassi amagar aquell *lasciate ogni speranza*, que després d'aquells punys closos, de quan havíem de tenir-la ben alta i ben sola... i la deixaven abandonada per unes eleccions que baixava el termòmetre o de quan ara és l'hora de l'autonomia... de pa sucat amb oli, volíem posar al pòrtic de la llibertat de Catalunya.

Ara, que—franquesa de camarades—, una mica desconfiats si que ens hi tornem, amb justícia per cert; n'hem vist tantes d'empreses ben intencionades, que després han ensenyat l'orella! "L'ESTEVET pot dir fer moltes coses; es clar, si té la fortalesa d'un almogàver. Els que semblen senyors Esteves, però no ho som, per dintre hem anat a la muntanya pelada i estem aixiribits com una mala cosa, amb dalit per a seguir-vos, si feu bondat... i —pretencions, no!—fins per guiar-vos també, si convingués.

FURMIKETO

Un altre espifiada pitjor que aquella de la corrida patriòtica. Ho veieu clar si sou uns olles? Jo vinga esperar que feu coses ben fetes per a escampar als quatre vents que els catalanistes de l'Ajuntament ho fan molt bé, i vosaltres cop de fer ensiamades. Això dels rètols en català ha sigut un escàndol. Les coses com siguin, que rebí el que tingui culpa, perquè aquell que no en tingui ja es defensarà. Aquí no hi ha hagut més que un pànic ridícol, motivat per l'incomprensible actitud de l'alcalde.

Tots sabeu que el dictàmen, després d'una discussió molt interessant en que els bilingües van quedar completament *refu...tats*, podia ser completament votat sens dificultat i no haguera passat res. Però ningú sap per què l'alcalde tallà en sec, en Carrasquet s'empipa, ningú li fa costat i ja teniu la cosa més senzilla del món embolicada que fa fredat, perquè al senyor Martínez Domingo li sembla que s'han d'ensorrar les esferes, si el dictàmen s'aproba.

A tot això aquesta insospitada suspensió del debat, dona lloc a inflar el gos, dient que s'han acostat "els determinados elementos" i han amenaçat a n'En Carrasco—i això és una bola com una casa—. Passen dies i setmanes, perquè l'atemptat a l'alcalde primer, i les sessions estiuenques després, van aplaçant la discussió i a n'En Maynés el dictàmen l'espervera, deu ser exclusivament per què l'alcalde n'és contrari... i com tota solució és descobreix que pot retirar-se el dictàmen, i s'enreda a n'En Carrasquet dient que la cosa es farà sense necessitat d'aprovar-lo, i com el baró de Viver punxa... amb l'excusa de que no li ha de donar gust, queda retirat.

Conclusió: Una olla com una casa. Com sempre les arts de pastisser en comptes de servir per acontentar a tothom, serveixen per a fer més gran la

empastifada. Els monàrquics satisfets perquè poden esbombar, amb apariències de raó, l'oportunisme dels nacionalistes retirant un dictàmen que tant soroll havia fet; i els nacionalistes empipats de que el catalanisme de l'Ajuntament de Barcelona hagi d'ésser vergonyant encara que es faci, lo que deia el dictàmen. s'haurà de fer amb... vili pendi.

I qui té la culpa de tot plegat? Aquí haurien de repetir allò de "aquell dalloncs del clavell vermell". Que en aquest cas seria le baró de Viver, perquè entre ell i els sus inspiradors podrien fer nèixer els preus dels ases ara que van tan cars. Doncs va pensar-se fer la gran jugada i donar un disgust a n'En Maynés, quan en realitat va facilitar-li la fugida... Si no fos tan... aixiribit... en comptes de demanar que es votés el dictàmen, havia d'exigir que es retirés, ja que no es tenia el valor de votar-lo. I aleshores si que hauríem vist suar a n'En Maynés.

Vaja, nois, tot plegat faria riure si no fes fàstic. En Carrasco, que en el fons està empipat, vol aconsolar-se i consolar-nos dient que ell respon de que els noms dels carrers es posaran d'aquí en davant en català, exclusivament. Bé: no badis Carrasquet i no ens tornis a dir allò de que no t'agrada que en diem a "Can Seixanta", perquè aviat n'hauré de dir a can nauranta, com si fossim del Masnou.

PORTER DE VARA.

Els que manejem la ploma, sigui amb poca o molta sal, fa molt temps que a Catalunya no tenim de què parlar. El motiu és senzillíssim i tots vostès el sabran. No podem escriure en broma fins que les Corts s'obriran, fins que En Maura dongui llaunes que duren a tot durar, i En Cambó fassi equilibris de la manera que ell sap, i En Lerroux fassi el monàrquic per veure si pot reinar, perquè això de la República ja res més li pot donar com no sigui alguns disgustos dels seus bens subordinats; fins que En Cierva cada dia es torni més militar i En Romanones més pillo si és que se'n pot ser més ja. Tots enyorem amb deliri els cànids escarafalls d'aquell coro de vírgenes que tan ens fa disfrutar quan les tenen amb En Prieto que és més viu que tots plegats, sobretot ara quan parli que el Marroc ha visitat i ens digui les coses grosses que d'ell seran d'esperar. En fi, que quan les Corts s'obrin serà un dia nacional, tindrem teca per fer riure més de mitja humanitat, i si és que el Govern fa figa i ha crisi nacional, que amb tants crits i riallades no seria res d'estrany, no tingueu por per la broma, que el Govern que sigui entrant serà tant o més ridícol... i la broma seguirà.

SERAPI.

Som en un País, l'Estat espanyol, que tot són lleis de l'embut. A tot dret es deixa parlar de jaurisme, que no és res menys que una idea de lesa majestat. I es deixen proclamar les idees àcrates, que és ço més revolucionari que avui hi ha en el món.

En canvi, no se'ns deixa dir a nosaltres ço que ens diuen els nostres enemics, que som Unos perros separatistas.

Amb molta honra, senyors; amb molta honra...

¡Hay que ver qué tío! Tothom va reconeix que "aunque sea catalán" es un tío bruto que a las ocho de la mañana está en la oficina." Està vist que en aquest poble el que treballa es un fenòmeno, i per aquesta raó jo'm sento completament identificat amb mis compadres, perquè la feina no s'ha fet per mi.

Doncs sí: no puc anar enllac que no'm surti un conegut amb aquestes exclamacions:

"Caray, Martínez, te felicito; ese Cambó... cuando no se acuerda que es catalán... nada, que las disolvió."

En canvi el de Mula està que bufa; no més li faltava això: amb la bola que porta a l'altre...

"No todas las juntas son iguales." Efectivament, ni ha d'insoportables. En Francisquet ja ho va dir un dia que no tenien... atributs... els Ministres que les consentien....

Jo, com que m'han explicat molt bé com està tot això, sé de bona tinta que en Cierva compta amb un element decisiu per fer la competència a n'En Cambó. "Pues no faltaba más; a bruto nadie me gana; él habrá disuelto las juntas, pues yo voy a disolver hasta los miembros... de las juntas." I encara que no més ho sabem que en Lequerica i jo, puc dir-vos que de lo que més es refeia en Mula per acabar amb les juntes... es... dels moros... no deixaràn ni les ques...

En Casabó està una mica contrariat perquè pensava fer junta amb en Llusa per a formular bases al amo i are te por de que els disolgui; val a dir que En Llusa és tan vaporós que sembla un bolado.

Es consolan pensant amb l'èxit indiscutible del seu amo. Llàstima que jo tingui un nom tan burgatès, perquè no m'arriba tota la glòria que'm correspon.

Amb els èxits d'En Cambó, com a Ministre de Espanya, sempre hi haviem comptat.

Are lo que esperem amb il·lusió és comentar les seves gestions com a diputat per Catalunya; però per lo que pugui ésser ens asseiem.

MARTINEZ

CRONICA DE PARIS

En les cròniques anteriors he parlat del nou edifici que han aixecat a França aquests dos homes admirables que es diuen Maurras i Daudet; avui us parlaré de l'entrevista que he tingut amb un convençut d'aquesta política maurralera o política de la nova Bastilla com l'anomena un amic nostre.

Aquest entrevistat és Georges Valois, autor d'una "Economia Nouvelle—necessitat inel·ludible a la França de la post-guerra—que és d'una gran utilitat per a tots aquells països que han pogut observar d'aprop, com França, els efectes de la tos o carpanta intensiva.

Valois ens ha dit:

—El sistema capitalista que ha regentat l'economia durant més d'un segle és una cosa moribunda... (?). No crec, ni he cregut mai en la dimissió en classes de l'individu que un país necessita per a la lluita econòmica... (Potser a n'els lectors de L'ESTEVET no els farà bon efecte això de lluita econòmica, posi: pau econòmica. Això sempre fa més bon efecte i més en consonància amb el sistema polític de la nostra França.)

El poble francès—diu—ha après a força de lluitar l'absorbidut del vell sistema militar i social...

Nosaltres estem esperverats sentint aquestes paraules en boca d'un Valois de l'A. F. Però ens refem ràpidament, ja que segueix:

—L'un comanda, l'altra obeeix! Uns i altres són units sobre de les lleis del comandament: la realització d'una mateixa obra.

Anàvem a objectar... però ell continua i diu:

—La victòria és la que ordena els actes dels francesos! És ella la que ens infla el cor i ens condueix a la conquesta de l'avenir, ella ordenarà les nostres creacions...

Aquí tallem ràpidament aquest anunci de l'ELIXIR DE LA VICTÒRIA i formulem la següent pregunta:

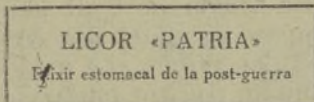
Amb què conteu, els del vostre partit per aglutinar, en aquest vast pla econòmic, a totes les esferes socials per sobre del sentiment, dialitzador de classe?

Valois, després d'un moment de titubeix em diu, després de pregar-me que quedi entre nosaltres:

—La fórmula econòmica és la paraula Pàtria, al costat de la qual s'hi ajuntarà tothom. La Pàtria—diu—és superior a la privança. Ell si enlaira i en l'altura uneix, però la Pàtria uneix de terra estant. Per xò no solts parlem sempre de la Pàtria i de la Victòria i de la lluita com si es tractés d'un futur perill.

Amb molta reserva ens diu l'economista de l'Action Française:

—Li donaré la fórmula de la aglutinació:

ABEL.

Aquest dieshem llegit en tots el periòdics una notícia que ens ompla de satisfacció i de passada que ens impideix de tornar a duptar mai més de la aviació nacional.

Figureu-vos que un aeriplà dels que emplea l'exèrcit para sembrar el pánico entre los moros—Siembra y recogerás—ha tingut l'habilitat de tallar el fil d'un globo cautiu, que estava examinant los movimientos del perverso enemigo, amb tanta traça que el globo va esser emprès per la corrent atmosfèrica fins a Guadalajara i l'aeriplà va caure dins la ximeneia de la fragata més llunyana de la costa marroquina.

Els moros aplaudiren al intrépido aviador i fou tal l'entusiasme entre aquells salvatges que segons diuen han passat a somètrers 12421 moros (cap-i-cua) de la peor índole. Amen.

No cal dir que aquest exercici tindrà una gran importància en l'aviació i fins ens atrevim a afirmar que serà la suerte favorita d'avui endavant.

Aquests dies estem en plena canícula de la refossilància pensant amb l'actitud d'En Cambó en front de les juntes de defensa i de la dissolució de les mateixes. Però lo que ens plau més no és això, sino l'empipamenta del heroi de Mula al veure que ha de seguir essent un esclau de les seves juntes.

Els empleats d'Hisenda parlen de "Autoridad", significat que les juntes no existeixen quan es substitueix al mec del ministeri per un home de talent.

Nosaltres, repetim, estem en plena canícula de la refossilància perquè ens permet demanar: Quan els de la messeta s'enteraran de la superioritat política de Catalunya?

Ja tenim Autonomia Universitària i juntament amb l'Autonomia tenim tot allò que no voldriem tenir. Es a dir: *libertat per a fer les coses malament*. L'autonomia que permet la persistència de nulitats com les que tot-hom coneix, no fa per nosaltres.

Seguiràn en la nova Universitat homes que després de dos hores d'explicació diuen: *Hoy no hagan caso de lo que les he dicho, pues no me encuentro bien de la cabeza!*

Altres faràn les classes pintoresques de sempre entre un aldarull formidable a classe. Altres catedràtics diràn que "este año no puede haber prácticas porque no hay material". Finalment es repetirà el cas de l'any passat d'un ajudant que no va poder ensenyar als alumnes perquè el catedràtic tenia tot el material tancat amb pany-i-clau.

Euskadi, tan citat per La Veu de Catalunya, en altres temps publicà per folletó l'història de les negociacions seguides per les Diputacions amb el Govern espanyol en la qüestió de l'impost d'utilitats a les societats col·lectives i comanditàries i diu al començar l'esmentada publicació:

"Esta cuestión, que por ahora ha tenido como desenlace un nuevo ultraje a nuestro país, que nos ha inferido el Gobierno español por mediación del ministro catalanista señor Cambó, vulnerando deslealmente un pacto solemnemente sellado entre las Diputaciones vascas y el Estado y sancionado por éste en la real orden de 30 de agosto de 1920, ha apasionado a todo el país, que indignado se levanta en actitud de protesta contra el ignominioso despojo de que nuevamente nos ha hecho víctimas el Estado español".

¡¡Res, fruits del intervencionisme!!

Vosaltres que pel Govern espanyol no renyirieu ni amb els... moros.

Em llegit que un "Alcalde bien" que creu que l'Estat te d'allò que en diuen "laureles inmarcesibles" per a repartir, i "Laureadas"; ha proposat al Govern que els obrers espanyols treballin una hora més cada dia per a "el sostenimiento de España en Marruecos".

Molt bé, senyor batlle, molt bé!

Vostè, que es inventor de tantas "ideas geniales", ¿com no se li ha acudit de fer altre tant per a aquesta cosa que nomenar-la tal com és fa avergonyar, i que s'en diu "Retiro Obrero"?

En això no si ensumaba res de "La Patria agradecida..." ni de "laureles o Laureadas" veritat? Però... em sembla que s'ho tindrà de pintar de color d'esperança... i al oli, perquè no se li rovell... Perquè vostè no deu estar essabentat de que els obrers de Catalunya tenen una llaga sagnant encare... i que, quant oh, vergonya! anaven demanant almoïna pels carrers... la Pàtria s'ho miraba... s'ho miraba... I els obrers d'Espanya, tenen un bon "Memé", que diguessim, amb la mainada que s'ha mort de fam, i amb la que puja avui, ubercutlosa i escardalenca, que amenaça amb ser demà un grapat d'homes inútils de Riotinto. ¿No troba que se li posa maco això?

I nosaltres, el jovent de Catalunya seriem els que més el fariem despacientar; perquè nosaltres, si no tinguéssim tants germans catalans al Marroc, gaire bé cridaríem amb un crit unànim. Visca Abd-el-Krim! Perquè els ideals d'ell són també els nostres.

Però, tenim una mordaga als llavis, la censura que ens priva de poguer dir això que íntimament sentim, però, que per força no se'ns deixa dir. Oh, si nosaltres ens poguessim expressar amb la mateixa llibertat, com vostè diu mantes vacinades...

Heus-aquí que dilluns passat havia de tenir lloc el Judici Oral, per a jutjar a En Marian Gregori, perquè els senyors polissons diuen que va cridar *mori Espanya*.

I ca, senyors polissons, vostès ho deurien sentir malament, això no ho pot cridar cap català. No senyors.

A Espanya, els catalans la considerem molt, molt i molt. I vegin si la considerem que en el cas desgraciat de que es condemnés a aquest senyor Gregori, tinguin per segur, que el senyor Cambó, actual ministre d'Hisenda d'Espanya i ferm leader de nacionalistes catalans, no li mancaràn cames per anar ademanar l'indult a S. M. el Rei.

Teatre Eldorado

DIUMENGE DIA 9 D'OCTUBRE DE 1921,
A LES 11 EN PUNT

CONCERT MATINAL

**Escola Choral
de Terrassa**

Mestre-Director, JOAQUIM PECANINS

cooperant-hi l'

Orfeó Gracienc

que dirigeix el Mestre JOAN BALCELLS

CONJUNT DE 400 CANTAIRE

Heus aquí el nostre nacionalisme radical:
Arribar a un deslligament absolut, tant polític com administratiu de Catalunya amb Espanya.

Aquell catedràtic de Barcelona que va escriure al àlbum del far de San Sebastià "... cuando vuelva seré tal vez ministro? ... otros más brutos que yo lo han sido", no ha arribat a ministre, però sí a catedràtic de la Central—bon profit els hi faci—i a l'acte d'obertura del curs acadèmic d'enguany va llegir el discurs inaugural. Que'n deuria dir de bestieses!!...

Tot seguit el Rei va declarar-se estudiant i va pronunciar un discurs que va estar a l'altura...

A Barcelona va celebrar-se també un acte semblant al de Madrid. Aquí un bon senyor que li diuen Martiniano Martínez, disertant sobre la colonització espanyola i l'anglesa, va dir tantes burrades que ni que li haguessin fet el discurs Don Gonzalo del Castillo o Don Eusebio Díaz, aconsellats per Don Cosme Parpal, en la rebotiga de Can Daurella.

Això, sí, molt espanyolisme!!!...

Sembla que abans de cinc anys si En Cambó segueix ministre d'Hisenda i els Estevets fem bon dat, s'haurà solucionat el problema financer de la Mancomunitat de Catalunya.

En Puig i Cadafalch porta un xic més de pressa, però davant de les promeses que a n'En Cambó li ha fet un senyor que no es pot dir i En Maurà... el nostre President ha fet un gest de resignació i ha dit en castellà: *¡Nunca es tarde... si llega!*

Altres dels detalls còmics a que ha donat lloc la present tragèdia del Marroc, és la dels corresponsals en el campo de operaciones (*¡ejém! ¡ejém!*).

Des del rotatiu madrileny fins "El Eco de Villachismosa", sens exceptuar cap dels diaris barcelonins que encara s'emocionen amb el *rojo y gualda*, tots tenen o simulen su *enviado especial* i encar que molts no arribin al Marroc, és indiscutible que escriuen llurs correspondències a l'Àfrica, perquè en passant l'Ebre quansevol s'atreveix a dir si és o no veritat que començi als Pirineus...

Bueno: doncs hi hagut corresponsal que al cap de tres dies justos d'esser a Melilla i enterarse de que al Gurugú hi havia canons de debò, ha *espionat* com un llampec, i es pensa que això ja li dona dret a plantarnos la gran lluna a tots els mortals que llegim "El Ciero" al lliit per agafar la son més dolça.

No siguem paveros, senyor Vila Sanjuan! I no'ns digui que altres més *bizarros*, *bravos* y *pundonorosos* també guillaven el seu dia... perquè aquests no ho havien d'explicar a ningú... home.

En Cambó amb un cop de ploma n'ha tingut prou, per acabar amb aquests *farrucos* de les Junes de Defensa. Els de la Junta de Defensa, ei, els d'Hisenda ¡ei!, davant la neergia i decissió de son superior jeràrquic el Ministre, tots mansois han plegat veles.

No aixís, sembla que passi, amb les militars... I ca, quan s'acabin les Junes de defensa Militars, s'acabarà de que en Lacierva sigui Ministre i fins les desfetes del Marroc.

En Lacierva no té pas ganes de deixar d'esser ministre.

Ni a fum de sabatots ningú l'arrenca de la poltrona.

Poc hi valen els seus plantes i descarades, que després se'ls té de tornar a engarjolar, perquè sos companys acorden el revés.

Un dia dirà que se'n va a ballar un *garrotin* i sos companys li faran fer un *Pasodoble*.

Les sirenes dels nostres vaixells han tornat amb llurs xiulets a regirar les nostres tripes...

Les corrues de soldats han tornat a seguir Moll d'Espanya avall...

Mentrestant, allà baix, grans combats es descapellen. Sempre victoriosos, ni per casualitat podem perdre mai, malgrat tenir quefes de caballeria que, segons va dir el general Berenguer, que en prou feines poden montar a dalt de cavall...

I per això, s'exclama, senyor Berenguer, si bé no poden pujar a dalt de cavall, molt bé es pot montar en un ascens...

Tot és pressupost de guerra!.

LA LLIGA DELS POBLES

—Què; la voleu o no la voleu?

—Home, precisament ara que tinc les mans empastifades.

Ai, gracies a Deu! Per fi tinc normalitzat aquesta dioxosa administració.

Creieu-me que amb el sistema que tenia de portar allò, era per acabar de tenir ganes d'anar a passar una temporada a Sant Boi. Ara, per deixar això ben consolidat, només ens manca l'hostatge, que, ni per l'anunci que em publicat, es presenta.

Mireu que això passi amb un Barcelona, cap i casal del nacionalisme català!... Es la darrera paraula de com s'han tornat les nostres entitats catalanistes! Si no fos aquest excepcicisme, que avui aclapara als nacionalistes, altra manera encara parlariem nosaltres.

Res, anem esperant. Tant s'esperessin les llebres, com és la nostra paciència.

L'Auca ha anat bastant bé. L'assumpte que tractàvem no era pas per a fer-ne res melodramàtic, ni tampoc xavacà. Ara, les altres que han de seguir, ja seran altra cosa.

Dones, sí, com si no hagues dit res. Tothom mut. De fora no he rebut cap més *pela* que no sigui les que ja és costum envien els amics de Balaguer, Girona, Seu d'Urgell i algun altre. Dels demés, es veu que ni tampoc s'han pres la molestia de palpar-se l'ermilla.

Vinga, homes, vinga, que L'ESTEVET no és cap hisendat! Això no es això; una mica més de patriotisme; aquestes coses al senyor Esteve li estan molt bé; però, vosaltres, els subscriptors de fora, sempre hi ha alguna vinya per a poguer-hi anar a robar raim!...

Ja us dic jo, que aquesta jovenalla es veu que tots han pres molt aviat la clau, però, s'han descurat el duro.

No nois, les coses totes s'han de fer de cap. La primera sempre sol anar bé, ara, la segona, gairebé que vos pot sortir empastifada.

Quan es crida per res, s'ha de cridar per eels: allavors ve allò del *tot o res*. Sabeu?...

Apa, apa, pagueu ben aviat si no voleu que L'ESTEVET fassi una ganyota funerària.

Subscripcions, subvencions i anuncis.

EL SENYOR PEPET

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona: Trimestre, 1'25 pessetes. — Semestre, 2'50 pessetes. — Un any, 5 pessetes.

Catalunya i fora: Trimestre, 1'50 pessetes. — Semestre, 3 pessetes. — Un any, 6 pessetes.

Extranger: Trimestre, 2'50 pessetes. — Semestre, 5 pessetes. — Un any 10 pessetes.

Anuncis a voluntat del que pagui

Oficines provisionals: Barbarà, 16, de 7 a 9, vespre

Ai, el cor ens fa un salt! Llegim:

“En Cambó té enllestit el projecte de... la nova llei del Banc d'Espanya.

Oh, decepció! Nosaltres que de primer antuvi ens creiem que es tractava d'un Projecte d'... Estatut d'Autonomia Catalana!...

La Virgen María es nuestra protectora...

Aquest número ha tingut de passar per la censura

La nostra majoria nacionalista vota mil pessetes per un *Palco* de la Corrida Patriòtica. I en canvi, bona recompensa, retiren el dictamen de les retolacions dels carrers.

Si nosaltres i molts ferms nacionalistes havéssim sapigut que aquesta majoria ens havia de fer combregar amb semblants rodes de molí, no els hauriem votat!

Si teniu vergonya, senyors regidors, torneu-nos les actes.

Tot sovint ens estan empipant en que si som de la dreta o si som de l'esquerra.

Nosaltres som dels que fan Pàtria. Però, per una Pàtria ben lliure

nosaltres.

Qui no ens vulgui o faci ganyotes que ens deixi, que de fills sense mare no n'hem volgut mai!

que els del *tercio*, per a fer-nos una rebuda i estada d'aquelles que et deixen la panxa com un reietó. I nosaltres... ah nosaltres!, només preparar l'ermilla de co que valgui el viatge i la teca i catre d'estar allà.

També estem estudiant si podríem fer un número extraordinari de L'ESTEVET, però... però.

Ara, si aquí hi ha algú que en aquesta sortida vulgui venir a fer-nos companyia, aniríem passant per les vostres oficines, a les hores *visitables*, vos clavaríem una llauna econòmica.

Apa, apa, engrsequeu-s'hi que com més serem més disbarats direm.

L'Arqué, el nacionalista de tota la vida, l'Arqué de Belcaire, ens ha escrit felicitant-nos per la nostra obra.

Aquestes són unes adhesions que ens arriben al cor de bó a bó!

Mercès, amic Arqué.

A Amèrica... Res, home, res. Es que se m'escapava...

El dilluns es va suspendre el judici que s'havia de jutjar al jove senyor Gregori, pel delictes d'insults a la...

Sentim de debó, que aquest jove tingui de passar encara uns dies a la presó, ja que nosaltres esperem que si els senyors polissons volen dir la veritat, la llibertat d'En Gregori serà un fet de recta justícia.

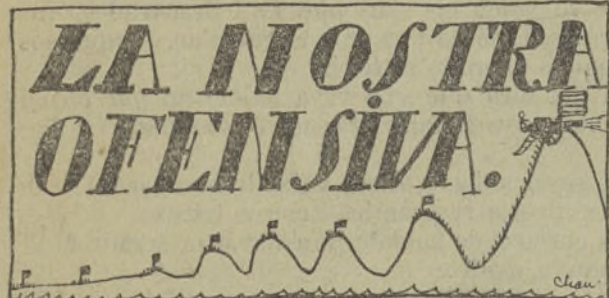
Mentrestant li oferim al jove empresonat el testimoni de la nostra adhesió més incondicional.

En altre lloc del setmanari publiquem l'anunci del concert que l'Escola Choral de Terrassa vindrà a donar el vinent diumenge a *Eldorado*.

No cal dir quant recomanem a nostres llegidors no deixin anar-hi doncs son una gent aquets de Terrassa que ho fan molt be i com nosaltres fan *tronar i ploure*. Així, doncs, l'Estevet diumenge vinent es llevarà d'hora i cap a *Eldorado* falta gent ja que amb el programa que ens donen per endavant sabem que ens hi trobarem molt be. Cal no més dir que no hi manca *La Sardana de la Patria*, *L'arbre sagrat*, *La Masrellesa* etc. etc....

Rès, que serà molt senyor *Esteve* el que s'ho deixi perdre.

Ens descuidàvem de dir, que hi coopera l'Orfeo Gracienc que ja se sap que's un peix que's porta'l oli.

L'ESTEVET ha decidit empendre personalment una campanya de propaganda nacionalista per arreu de Catalunya. La partida està molt ben planejada i estem molt engrescats pensant que tenim de conquistar moltes *laureadas*.

Fermament determinat està en fer una lluita *espantada* cap a veure quin nas porten els nostres entusiastes amics de la Joventut Nacionalista de Balaguer. Sabem que ells lluiten amb més braó

LA VALLESANA
GRAN FÀBRICA DE AIGUARDENTS I LICORS
CALDES DE MONTBUY
Productora de l'exquisit Anís Taronja i del llegítim Anís Santa Maria

CALL, 20 **FLOTATS** PLAÇA
FERRAN, 53 STA. ANNA, 27
PREUS BARATÍSSIMS EN

CAMISERIA : CORBATERIA : GENRES
DE PUNT : GUANTS : IMPERMEABLES : GUARDA - POLS, ETCETERA.

GRANJA DEL LICEO
— DE —
JOAN ESTRAGUES
SUCESSOR DE JOSEP TORRUELLA
ES SERVEIX A DOMICILI
Sant Pau, 5 Telefon 302 - A

ATENES. A. G. Universitat, 30.—Barcelona